

Gábor Dénes Főiskola
Elektronikus TávOktatási Rendszer

Differenciált didaktikai stratégiák e-learning környezetben

Szász Antónia
GDF ILIAS csoport

Bevezetés

- Az ugrásszerű technológiai fejlődéssel párhuzamosan fontos a didaktikai aspektusok fejlesztése is
 - a tanulási-oktatási modellek átalakítása
 - a módszertani innováció
- Új technológia -> új képzési környezet, lehetőségek
 - > Új didakt. kihívások, új szerepek, feladatok, kompetenciák
- Kurrens témák: **kooperáció, motiváció** és e-learning
- A **differenciálás**: áttörést hozott a hagyományos képzésben
→ e-learning-ben: **kimunkálásra, tudatosításra vár.**

Tapasztalatok

- **A tanítás-tanulás napi gyakorlatában.**
- **Egyre kedvezőbb szolgáltatások és technikai megoldások:**
 - tananyagkészítés és -publikálás
 - kommunikáció
 - tanulói csoportok, tantárgyi kurzusok irányítása
 - **tanulási folyamat támogatása, mérése és értékelése.**
- **Minőség és hatékonyság alapja:**
 - Felhasználói, ill. **módszertani képzések**
 - **Szolgáltatások alkalmazásának didaktikai előkészítése**
+ támogatása

Differenciálás

- **Az egyéni különbségeknek a tanítás-tanulás folyamatában való figyelembe vétele**
 - a tanulók **motiválásának**,
 - a **tanulás forrásainak, eszközeinek**, • **szintjének**,
 - **folyamatának, szervezésének**,
 - **mérésének, értékelésének** megválasztásában.
- **Az egyéni különbségek eredete:**
 - **biológiai** (életkor, nem), **pszichológiai**,
 - **szociokulturális** (pl. családi háttér, attitűd, értékrend),
 - **előismeretek, kompetenciák, tanuláshoz való hozzáállás**
 - érdeklődési kör, tanulási stílus, iskolai és szakmai motivációk

A differenciálás kontextusa

- **Szemlélet**

- Konstruktivista, tanulóközpontú, támogató

- **Tanulási modellek**

- Nyitott, táv-, konstruktivista, rugalmas, forrásokon alapuló

- **Tanulási környezet:**

- támogató tanári attitűd
- megfelelő módszertan
- tanulás **egyénre szabottan** és **kollaboratív módon**,
- **kisebb tanulói közösségben** és **nagy hallgatói létszám mellett is** támogatható.

– *Tanuló lehessen aktív, interaktív, kooperatív, probl.felvető, -megoldó.*

E-learning (2.0) környezet

- ***Már önmagában biztosítja a differenciálást?***
- **IGEN**, mert
 - a hallgatókra van bízva tanulásuk ütemezése,
 - a megadott források, tananyagok használata,
 - a tananyagbejárás útvonalának megválasztása,
 - lehetőségük van egyéni tartalmak készítésére, megosztására
- **NEM**, mert ezek **csak lehetőséget** adnak rá.
 - a különböző háttérű **tanulókat fel kell készíteni**
 - a **szolgáltatások alkalmazására**,
 - a felkínált **lehetőségek használatára**, kiaknázására
 - az **újfajta kommunikációra**,
 - az új **környezetben való tanulásra** /digitális írástudás/

E-learning környezet

- **Tanulók felkészítése** (folyamatosan)
 - **Tanár tudatosan készül újfajta szerepére**
 - **Útmutatás a tanuláshoz**
 - tantárgyi útmutató, folyamatábra (előzetes),
 - a tanulási folyamat során: **folyamatos ellenőrzés, értékelés, tanács a továbbhaladáshoz** (gépi, tutori)
 - **Változatos tevékenykedtetés** - egyéni, csoportos
 - **Komplex tanulási stratégiák**
 - csoportmunka, esettanulmány, projekt
- *Kidolgozandó ezek kerete, módja, folyamata.*

A tanár újfajta szerepben:
támogatja a tanulást, facilitálja a közös munkát

PÉLDÁK:

- **Fórummoderálás**
 - Követhetőség, ösztönzés
- **IKT-alapú szinkron tanulás** (pl. skype, videokonf.)
 - Előkészítés
 - Levezetés (■ *Ütemterv*; ■ *Honnan-hova perspektíva*)
- Csoport- és projektmunka támogatása

Motiváció és motiválás

- A tanulásra való késztetés és a tanulási folyamatban való **kitartás** különféle **belső hajtóerők (motivációk)** és **külső orientáló, vezérlő mechanizmusok (motiválás)** révén alakul ki.
- Belső motiváció hatékonyabb → cél: belső motivációs bázis felép.
- A **különböző tanulóknak eltérőek a céljaik, motivációik** más készletti őket ismeretszerzésre, tanulásra:
 - Érdeklődés, eredményesség, változatosság.
- **Differenciáltan** kell tehát **motiválni** őket
 - kielégíteni igényeiket
 - megfelelő tevékenységszervezéssel, feladatadással
 - + új szükségleteket kialakítani

<p>Az emberi viselkedés 3 elsődleges motiváló tényezője (McClelland)</p>	<p>Megfelelően támogatott csoportmunka Motivációs tényezők aktiválására</p>
<p>eredményesség igénye (előrehaladás, ismeretbővülés érzékelése)</p>	<p>testhezálló részfeladatok elvégzése révén eredményeket érhetnek el, hozzájárulhatnak a közös tevékenységhez</p>
<p>kapcsolódás igénye (egy csoport részének lenni)</p>	<p>a tanulók interakcióban vannak, közös célért együtt dolgoznak</p>
<p>befolyásolás vagy hatalom igénye (jó hírnevet, pozíciót szerezni, másokra befolyással lenni)</p>	<p>a közös munka megszervezése, irányítása, vita, vitás kérdések rendezése során valós szituációban élhetik át a befolyásolás élményét, megtanulhatják kereteit, mikéntjét</p>

Tanulási stílusok

- **Tanulási stílus** = azon **kognitív jellemzők** összessége, amelyek **meghatározóak a tanulási folyamat során.**
 - Tanulási módszerek, tanuláshoz való hozzáállás
 - Egyénre jellemző
 - feltételezik, hogy a saját stílusában az egyén jobban tanul.
- **Tanulónak + tanárnak is érdemes figyelembe venni.**
 - A domináns stílusnak megfelelő tevékenykedtetés kevésbé célszerű és hasznos, mint a ***komplex fejlesztés.***
- **Többféle tanulási stílus-modell, mérési módszer, tipológia**
 - VAK modell, Honney és Mumford modellje, Kolb-féle modell
(tanulási stílustár)

Vizuális-auditív-kinesztikus modell

Tanulási stílus-típus	Preferált tevékenység <i>(ezzel eredményesen tanul)</i>
Vizuális	ábrák, táblázatok, szimulációk, médiaanyagok
Auditív	hangzó anyagok IKT alapú kommunikáció
Kinesztikus	gyakorlati feladat, tartalom-előállítás, -megosztás, tevékenykedtetés a keretrendszer interaktív környezetében

Honey és Mumford modellje

Tanulási stílus-típus	Preferált tevékenység
Aktivista <i>a dolgokat végrehajtva szeret tanulni</i>	interaktív tevékenységek, feladatok, gyakorlatok
Pragmatikus <i>az érdekl, ami eredményt ad</i>	alkalmazások, produktummal záródó folyamatok, megoldandó problémák
Teoretikus kedveli, amivel közelebb viszi az összefüggésekhez	fogalmi szerkezetek, strukturális- és folyamatábrák vitacsoportok
Reflektáló megfigyelve következtet	részletek áttekintése , gyakorlati tevékenység a tanulás kezdetén; önértékelő feladatok , esettanulmány, megfigyelés szituációs játékoknál

Kolb tapasztalati tanulás elmélete

A tanulási ciklus állomása	Preferált tevékenység
Konkrét-tapasztalati	olvasmányok, példák, megfigyelés, szimuláció, gyakorlat, projekt
Reflektáló megfigyelő	interakciók, sajtódiskurzusok, beszélgetések, elgondolkodtató kérdések, viták -> IKT, fórum
Elvont fogalomalkotó (Elméleti)	előadás, tanulmányírás, analógiák, összefüggések keresése, modellek megfigyelése, elemzése
Aktív kísérletező (Cselekvő)	Alkalmazások, részvételen alapuló tanulási formák (gyakorlat, csoportmunka)

Kolb-féle tanulási stílustár

Tanulási stílus	Preferált tanulási ciklus
Divergens érezkel + néz	Konkrét tapasztalati (<i>érezkel</i>) + reflektív megfigyelő (<i>néz</i>)
Asszimiláló néz + gondolkodik	Reflektív megfigyelő (<i>néz</i>) + elvont elméletalkotó (<i>gondolkodik</i>)
Konvergens gondolkodik + cselekszik	Elvont elméletalkotó (<i>gondolkodik</i>) + aktív kísérletező (<i>cselekszik</i>)
Accommodator cselekszik + érezkel	aktív kísérletező (<i>cselekszik</i>) + konkrét tapasztalati (<i>érezkel</i>)

Egy probléma: **nagy hallgatói létszám**

Megoldandó (techn., kapacitás): **egyénre szabott, folyamatos** támog.

Megoldások:

- **Legyen rá kapacitás**
 - --> oktatói tevék. régi felfogásának, mércéjének újragondolása
- **Újfajta szemlélet, módszertan elsajátítása** (elmélet, rutin)
- **Bevált gyakorlatok** megosztása, hasznosítása
 - „tipikus” problémák, igények; --> • praktikumok • GYIK
- **Megfelelő tananyagok, segédletek**
 - **Különböző bejárési utak** a tananyagban
 - Tanulási (ütem)terv javaslatok (TÚ, előfeltételes továbblépés)
 - Különböző források, feladatok, on-line tesztek

A tudás kodifikációja és perszonalizációja

- **Formális:**

- Oktatási intézmény
- Megkövetelt tudástartalom
- Időkeretek (pl. szemeszter)

- **Nem formális, vagy egyéni**

- nem formális tevékenységek (interakciók, csoportmunkák)
- egyénre szabott tanulási utak és módok

- **Összeegyeztetésükhöz:**

- **Nem formális és differenciált tevékenységek** rendszerbeli helyének, koordinálási, mérési lehetőségének kialakítása

– **Pluralista tanulási környezet** kialakítása.

- ismeretátadás és egyéni tudáskonstrukció

Gyakorlatok

A differenciálás lehetőségei:

- **különböző téma és/v. nehézségi szint**
 - a hallgatók **érdeklődési körük**, vélt vagy aktuális **tudásuk szerint választhatnak**.
 - **Tudás mérhető --> javaslatot kap - - maga dönt**
- ILIAS gyakorlatok **tutori értékelése**
 - Szummatív, formatív
 - Motiválás, útmutatás

Tutori felület

Tagok			
Név	Bejelentkezés	Elküldés	Osztályozás
☐ Éva	[.GDF]	Utolsó megoldás: 24. Szept. 2008, 14:51 Beküldött fájlok: 2 Fájlok letöltése Jegyzet: <input type="text"/> Megjegyzés a hallgatónak: <input type="text" value="Nagyon jó. Egy valamit javítson még ki: hisztogramnál az oszlopok magassága nem a gyakorisággal egyenlő, ui. az oszlopok területe"/>	☒ Elfogadva Jegy: <input type="text" value="12p"/> Utolsó változtatás: 24. Szept. 2008, 15:31
☐ András,	[.GDF]	Utolsó megoldás: 20. Szept. 2008, 14:47 Beküldött fájlok: 1 Fájlok letöltése Jegyzet: <input type="text"/> Megjegyzés a hallgatónak: <input type="text" value="Ami hiányzik: az osztályközös gyakorisági táblázat a kért adatokkal."/>	☒ Elfogadva Jegy: <input type="text" value="10pont"/> Utolsó változtatás: 23. Szept. 2008, 03:56

Új szolgáltatások

- On-line konzultációk
 - ILIAS chat
 - Azonnali üzenetküldők
 - Videokonferencia
- Web 2.0-ás lehetőségek
 - Google Maps
 - RSS
 - del.icio.us
 - Címkézés
 - Jegyzetek
 - Nyilv. megjegyzések
 - Wiki
- Projektmunka támogatása
 - Saját objektumok, határidőnapló, levelezőlista, chat...

Beküldhető gyakorlatok

Tartalom nézet

Információ

Címkék

Mentés

További információk

A lap linkje

Létrehozva:

Tulajdonos

http://ilias-jovo.gdf.hu/goto.php?target=cat_16466&client_id=ilias-ha

09. Szept. 2008, 14:47

Kállai Miklós (admin2)

 Jegyzeteim

[Jegyzet hozzáadása](#)

Címkézés [tagging]

- Flexibilis
- Összetartozó **adatok rendezése** -> keresése
- Címkefelhő (a Munkaasztalon)

Jegyzetek

Jegyzeteim (5)

- Negatívum
- + Pozitívum
- ! Fontos
- ? Kérdés
- Érvénytelen

Jegyzetek ✕

(1-3 : 3)

- ! Gazdasági statisztika tantárgyi kezdőlap: 2008-as állapot
- ! Wiki tesztelés
- ! E-learning didaktika

Részletek:

Jegyzet Vissza

! **E-learning didaktika** Szerkesztés

- motiváció
- útmutatás, tervezés
- önellenőrzés
- folyamatos tanulás
- szemléltetés, interaktivitás

/Budai Attila előadása alapján/

Létrehozva: 02. Szept. 2008, 09:48
Utolsó szerkesztése: 02. Szept. 2008, 09:56

[Hogyan használjuk az ILIAS-t? \(Felhasználói kézikönyv\) v3.9 > Felhasználói kézikönyv \(v3.9\) \(on-line tananyag\)](#)

[Felhasználói kézikönyv > Felhasználói kézikönyv \(v3.9\) \(on-line tananyag\)](#)

[Hogyan használjuk az ILIAS-t? \(Felhasználói kézikönyv\) v3.9 > Felhasználói kézikönyv \(v3.9\) \(on-line tananyag\)](#)

[Konzultációs Központok vezetőinek felkészítése 2008 > Felhasználói kézikönyv \(v3.9\) \(on-line tananyag\)](#)

Wiki

a web2.0-ás enciklopédia

- Összegyűjtött információk, tapasztalatok **rendszerezett** formában történő **megosztása**.
- **Wiki beépítése** a tanulási-tanítási folyamatba:
 - **Gondos** tanári (módszertani, szakmai) **előkészítés**.
 - **Keretek** tisztázása (pl. feladatok, értékelés)
- **ILIAS wiki pedagógiai többlete**:
 - Hasznos funkciók segítik a hallgatói tevékenység követését és értékelését.
- Kooperatív, kreatív, **sokoldalú tanulási tevékenység**.
- Kiválóan alkalmas **csoport- és projektmunkák** megvalósítására.

A wiki szerkesztési felülete

 Statisztikai adatok gyűjtése, feldolgozása

Kutatóintézetek rendszerezett bemutatása.

Lap Szerkesztés Történet Vágólap Mi linkel ide? Nyomtatási nézet

Média aktív JavaScript aktív Szerkesztési mód beállítása

CAPI - a laptopos kérdezési módszer

A CAPI egy újfajta adatgyűjtési módszer: számítógéppel támogatott személyes megkérdezés. Lehetővé teszi határidők. Már az adatfelvételi munkafázis köztes szintjein készíthetők gyorsjelentések - mivel a kérdezőbiztc érkeznek a központi szerverre.

A Szonda Ipsosál 2005-ben már az éves adatfelvételek 30%-át ezzel a módszerrel készítették. Ez az arár

További információ: <http://www.szondaippos.hu/modszereink/capi>

A módszerről részleteket olvashat a mellékelt dokumentumban:

- Szöveg beszúrása
- Kód beszúrása
- Adattábla beszúrása
- Továbbfejlesztett táblázat beszúrása
- Média beszúrása
- Továbbfejlesztett lista beszúrása.
- Fájllista beszúrása**
- Bekezdés beszúrása
- Térkép beszúrása
- Beszúrás vágólapról

Értékelés

Együttműködők		
Együttműködő	Lapmódosítások	Osztályozás
☐ Antónia, Szász	Központi Statisztikai Hivatal (38) Főlap (15) Magyar Gallup Intézet (8) Medián Közvélemény és Piackutató Intézet (5) Szonda Ipsos (5) Társadalomkutató Intézet (4) Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet (3)	☒ <input type="text" value="Átment"/> Osztályzat: <input type="text" value="5"/> Utolsó változtatás: Ma, 11:55

(1 - 1 : 1)

(1 - 1 : 1)

Mentés

 Nyilvános megjegyzések

Átlagértékelés, 2 Felhasználó(k): (4/5) Az Ön értékelése: (5/5)

Csoportmunka

- a) A tanulók érdeklődésüknek, képességeiknek megfelelő tevékenységet találhatnak,
- b) fejleszthetik magukat egyéb téren is (csoporttámogatás)
 - Részfeladatukkal hozzájárulnak a közös munkához

Az együttműködő tanulás négy alapelve (Spencer Kagan)

- párhuzamos interakciók
- egyéni felelősség (részfeladatuk felvégzése)
- építő egymásrautaltság
- egyenlő arányú részvétel

Projektmunka

komplex téma feldolgozása - tervezéssel, megvalósítással

- **Hallgatók szerepe:**

- a téma meghatározása
- a munka menetének megtervezése és megszervezése
- adatgyűjtés, rendszerezés
- a munka eredményeinek létrehozása, bemutatása, megvitatása
- a projekt (belső) értékelése

- **A tanár szerepe:**

- **Előkészítés:** kellő felkészültséggel, **önállóan tudjanak dolgozni**
- **Megvalósítás:** támogat, visszajelez, új szempont, mindenki a helyén
- **Projekt lezárása:** értékelés (csoport szinten, személyre szabottan)

Komplex módon fejleszti a tanulók kompetenciáit

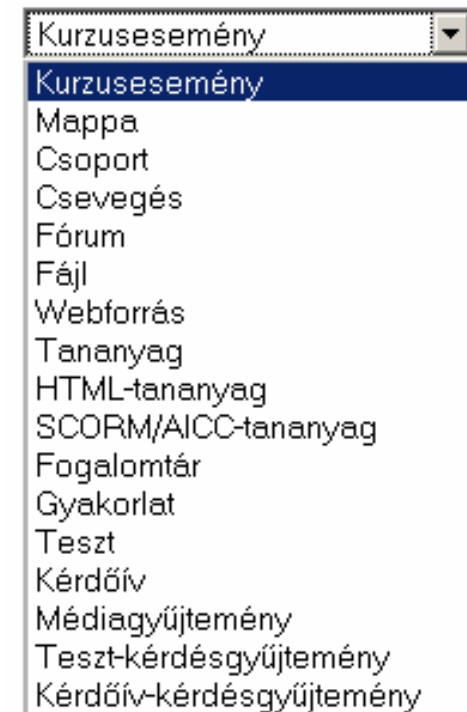
- önálló gondolkodás problémamegoldás, életszerű kooperáció, változó helyzetekhez való rugalmas alkalmazkodás

Csoport- és kurzusmenedzsment

- Csoport- és *projektmunka* támogatásához is
- Kapcsolódó szolgáltatások: „*mini ILIAS*”
 - ❑ Csoporthoz, kurzushoz hozzáadható
 - bármilyen objektum
 - plug-in lehetőségek

A kurzusban folyó munka **feladattól, képességektől függően lehet:**

- erősebben v. gyengébben irányított,
- inkább koordinált
- lényegében önálló

Példák

- **Kurzus-struktúrák**
- **Kurzusbeállítások**
 - Hozzáférhetőség beállításai (időzítés; csatlakozás kritériumai stb.)
 - **Kompetencia-profilozás**
 - Jogosultságok (admin, szerkesztő, tag)
- **Belső kommunikáció**
 - fórum, hírfolyam, chat, wiki...
- **Kurzusmenedzsment**

Összegzés

- E-learning környezetben a ***differenciálás*** megvalósításához szükséges
 - a **tanítás és tanulás modelljeinek újragondolása**
 - a **tanulási környezet komplex átalakítása**
 - **újszerű módszerek és eszközök** alkalmazása.
- A tanulásmenedzsment (**LMS**) **rendszerek** bővülő **szolgáltatásaikkal változatos módon támogatják** a differenciált tanítási-tanulási folyamatokat.

**Köszönöm
a megtisztelő figyelmet!**

Szász Antónia

szasza@gdf.hu